

Stortingets familie- og kulturkomité
Att.: Komiteens medlemmer

Asker, 4. oktober 2023

PROP. 132 L (2022 – 2023) • STRAFFELOVEN • KONVERTERINGSTERAPI

Verdialliansen kommenterer [Prop. 132 L \(2022-2023\) Endringer i straffeloven \(konverteringsterapi\)](#):

1. Forslaget har bakgrunn i de to representantforslagene [166 S \(2018-2019\)](#) og [174 S \(2018-2019\)](#) som ble behandlet samlet i Stortinget høsten 2019.

Stortingets behandling av representantforslagene var koordinert med [VGs publisering av videoproduksjonen «Homo-terapi»](#). Utover VGs fremstilling av temaet forelå det ingen definisjon av hva «konverteringsterapi» er, ingen avklaring eller definisjon av det påståtte problemets omfang og når, hvor og av hvem dette utøves i Norge. VG unnlot å informere om at representantforslagene sidestilte «kjønnsidentitet» med seksuell orientering.

2. Prop. 132 L erkjenner at begrepet «konverteringsterapi» kan være problematisk (s. 6), men hevder likevel at det er innarbeidet også i norsk sammenheng. Dette avvises. Begrepet synes konstruert med politiske formål og savner et definert innhold forankret i konkrete forhold.

Begrepet og lovforslaget gir inntrykk av å ha som formål å lovregulere meninger.

3. Det eneste kunnskapsgrunnlaget som foreligger pr. 28. september 2023 er en [forenklet systematisk kunnskapsoversikt som Bufdir utarbeidet i 2020](#) og referat fra Bufdirs kontakt med 13 aktører (organisasjoner) i 2020 om deres kjennskap til konverteringsterapi. Ingen av dokumentene gir grunnlag for slik regulering og straffebud som fremmes i prop. 132 L.

Kunnskapsoversikten gir ingen treff på forskning fra Norge eller Norden. Den baserer seg på litteratursøk med grunnlag i USA, Canada og noe Storbritannia. «Konverteringsterapi» er uklart definert, noe som bekreftes ved at fenomenet hevdes å bli utført av familie, helsefaglig personell (psykologer og psykiatere), alternative behandlere og «*religiøs fundamentalisme*».

4. Proposisjonen viser til begrenset forskningsbasert kunnskap om omfanget av det fenomenet som søkes regulert med straffebud. Bufdir har gitt Nordlandsforskning i oppdrag å undersøke konverteringsterapi i Norge. Denne undersøkelsen er ikke ferdigstilt til Stortingets behandling, [men presenteres av Bufdir 5. oktober 2023 ved et event på Litteraturhuset](#).

Det er ikke forsvarlig saksbehandling at Prop. 132 L ble ferdigstilt uten henvisning til noe utredningsgrunnlag. Det er kritikkverdig at kunnskapsgrunnlaget legges frem i et event med interessepolitiske aktører flere måneder etter at proposisjonen ble sendt til Stortinget.

5. Ideen om at «konverteringsterapi», påfører skade uansett, og uavhengig av om det finnes noen «*fornærmet*» person, fordi hele gruppen med tilsvarende orientering eller identitet utsettes for skade, kan ikke være i samsvar med krav til rettssikkerhet. Eventuelt straffebud må gjelde handlinger overfor identifisert(e) person(er).

6. [Høringsutkastet i 2022 la til grunn at «konverteringsterapi» overfor barn alltid skal anses å være «klart egnet til å påføre skade» \(s. 7 og kap. 7.4.4.7\).](#) Dette var åpenbart for ekstremt, og ville kriminalisere foreldre som avviser å gis samtykke til «kjønnsbekreftende behandling» for egne barn. Prop. 132 L viser til at straffebudet ikke skal ramme foreldre som tilbakeholder eller nekter å samtykke til at barnet kan begynne på «kjønnsbekreftende behandling».

Det antydes likevel i proposisjonen at begrensninger i foreldres handlefrihet må reguleres i helselovgivningen (s. 81). Det presiseres derfor at eksponering av barn i skoler og barnehager for ideen om å være «født i feil kropp», og at kjønn etableres ved egen identifisering som kan støttes av «kjønnsbekreftende behandling», avvises. Hvis forbud mot «konverteringsterapi» blir vedtatt, så må slik påvirkning av barn må inngå i definisjonen av «konverteringsterapi»

7. [Tidligere lov om forbud mot kjønnslemlestelse er opphevet.](#) Kjønnslemlestelse er i dag forbudt ved straffebud i straffelovens §§ [284](#) og [285](#). Verken tidligere høringsnotater eller Prop. 132 L behandler konflikten mellom ordlyden i straffebudet mot kjønnslemlestelse og det vernet som ny kjønnsideologi og «kjønnsbekreftende behandling» søkes gitt ved forbud mot «konverteringsterapi». Heller ikke varslede endringer i helselovgivningen for å sette grenser for forsvarlig helsetjeneste og foreldres handlefrihet peker på denne konflikten.

Etter straffelovens ordlyd i §§ 284 og 285 vil «kjønnsbekreftende behandling» av jenter og kvinner i mange situasjoner være å forstå som kjønnslemlestelse og dermed straffbart.

8. Hvis straffebud mot «konverteringsterapi» er å skjerme personer fra grenseoverskridende, invaderende og respektløs oppførsel, overgrep og psykisk vold, så er dette allerede ivaretatt:
- **STRAFFELOVEN:** [Straffelovens kap. 24](#) om personlig frihet og fred vurderes å ha hjemmel for å straffe psykisk vold og overgrep.
  - **MENNESKERETTSLOVEN:** Menneskerettsloven med konvensjoner som er tatt inn i norsk lov vurderes å gi vern mot overgrep mot individets menneskerettigheter
  - **LIKESTILLINGS- OG DISKRIMINERINGSLOVEN:** Loven fremmer likestilling og hindrer diskriminering. Loven sidestiller en rekke [diskrimineringsgrunnlagene \(§ 1\)](#).
  - **HELSELOVGIVNINGEN:** Omfatter flere lover. Gjennomgående prinsipp er forsvarlig helsetjeneste. Det tar kjønnsdebatten ut av konflikter preget av ideologi, politikk og verdisyn, og gir en forsvarlig helsetjeneste ansvar og handlingsrom for utredning og behandling. Til dette forstår vi også [lov om alternativ behandling](#), og [forskriften om miljørettet helsevern i skoler og barnehager](#), som har hjemmel i [folkehelseloven](#).
  - **OPPLÆRINGSLOVEN:** Loven gir en god ramme om barnets situasjon gjennom hele skoleløpet. Loven sikrer barn som bryter med normer for kjønn og seksualitet en trygg skolehverdag, men gir også andre barn samme rett til trygt skolemiljø og vern mot grenseoverskridende og invaderende påvirkning.
9. [Hurdalsplattformen uttrykker at «Regjeringen vil forby konverteringsterapi» \(s. 70\).](#) Dette kan regjeringen oppfylle ved å iverksette en juridisk utredning som klargjør hjemler i eksisterende lovgivning for å ivareta de hensyn som er angitt som formålet med Prop. 132 L.

10. Hvis det likevel er flertall i Stortinget for å vedta endringer i straffeloven med straffebud mot «konverteringsterapi», så må dette også omfatte grenseoverskridende og invaderende påvirkning, særlig i skoler og barnehage, med en politisk, ideologisk og verdibasert opplæring fundert i normkritikk av normer for kjønn og seksualitet, når dette har som agenda og/eller konsekvens å utfordre barn til å stille spørsmål ved sin egen orientering og/eller identitet.

KONKLUSJON

Hvis formålet med lovforbud er å gi personer vern mot overgrep, grenseoverskridende, invaderende og respektløs atferd og psykisk vold, så er dette ivaretatt i eksisterende lovgivning. Stortinget kan be regjeringen om å utrede, gjerne i regi av lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet, hvordan formålet med straffebud mot «konverteringsterapi» er ivaretatt – eller kan ivaretas bedre - i eksisterende lovgivning.

Med vennlig hilsen
VERDIALLIANSEN

Jan Harsem, daglig leder

VEDLEGG / LENKE TIL:

- [BREV TIL STORTINGETS PRESIDENTSKAP 4 NOVEMBER 2019](#)
- [HØRINGSUTTALELSE TIL LOVFORSLAG SOLBERG-REGJERINGENS LOVFORSLAG I 2021](#)
- [HØRINGSUTTALELSE TIL LOVFORSLAG STØRE-REGJERINGENS LOVFORSLAG I 2021](#)

Verdialliansen - Nettverk for kristne verdier og menneskerettigheter – skal fremme og forsvare kristne verdier i samfunnet. Verdialliansen skal også fremme og forsvare kristen tro, identitet og verdigrunnlag som legitimt og beskyttet av menneskerettighetenes diskrimineringsvern.

VERDIALLIANSEN

[nettverk for menneskerettigheter og kristne verdier](#)

ORG.NR.: 913 714 547

POST: Postboks 23 • 1371 Asker • Norge

WEB: www.verdialliansen.no / FACEBOOK: <https://www.facebook.com/verdialliansen>

EPOST: post@verdialliansen.no / TLF.: 00 47 – 41 11 40 40